

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1 NÁZEV ZÁKONA

Zákon o řízení před rozhodčí komisí spolku.

2 ZHODNOCENÍ PLATNÉHO PRÁVNÍHO STAVU

Dne 22. března 2012 byl ve sbírce zákonů uveřejněn zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Tento právní předpis je nejdůležitější normou rekodifikace civilního práva. Přijatý občanský zákoník je základním kodexem soukromého práva v České republice. Potřeba jeho přijetí byla dána především z toho důvodu, že dosavadní zákoník z roku 1964 vycházel z poměrů daných v 60. letech. Ačkoliv byl dosavadní občanský zákoník nesčetněkrát novelizován, nepodařilo se z něj vytvořit, a ani to nebylo možné, kodex soukromého práva, který by reagoval na nové společenské potřeby, které přišly po roce 1989.

Jedním z cílů nového občanského zákoníku je mimo jiné odstranit roztržičnost dosavadní právní úpravy. Již podle věcného záměru přijatého vládou v roce 2001 mělo být veškeré statusové právo zakotveno v kodexu. Nový občanský zákoník tak obsahuje i obecnou úpravu právnických osob s tím, že nejdůležitější formy právnických osob přímo vymezuje. Samostatně pak stojí především úprava obchodních společností a družstev, jejíž problematiku řeší zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Základní právnickou osobou korporátního typu je podle nového občanského zákoníku spolek. Nový občanský zákoník tak ruší zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů a do své úpravy včleňuje pravidla spolkového práva. Úpravu spolků nalezneme v ustanovení § 214 až 302. Oproti dosavadní úpravě se jedná o úpravu podrobnější a propracovanější. Nová úprava vychází ze skutečnosti, že spolek je vymezen základními rysy, kterými jsou dobrovolnost členství, oddělení majetkových sfér spolku a jeho členů s vyloučením zákonného ručení členů spolku za spolkové dluhy a spolkovou činnost. Důraz je též kladen na spolkovou samosprávu. Nový občanský zákoník tak předpokládá, že nejvhodnějším mechanismem pro řešení sporu uvnitř spolku je mechanismus, který si vytvoří sám spolek. Dále nový občanský zákoník přináší úpravu, která dnes chybí. Patří sem například řešení otázek likvidace spolku, přeměny spolku, či podrobnější řízení o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku.

Nový občanský zákoník umožňuje vytvořit rozhodčí komisi. Ta je pak samostatným orgánem spolku, která bude moci rozhodovat spolkové spory náležející do samosprávy spolku. Co vše bude podřízeno rozhodování rozhodčí komisí pak upraví stanovy. Jestliže stanovy rozhodčí komisí zřídí, avšak neupraví jaké spory bude moci řešit, stanoví nový občanský zákoník, že půjde o spory mezi členem spolku a spolkem o placení členských příspěvků a přezkoumávání rozhodnutí o vyloučení člena spolku. Nový občanský zákoník pak předpokládá, že zvláštní zákon stanoví podrobnosti ohledně úpravy samotného řízení.

Stávající zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, žádnou obecnou úpravu týkající se zřízení rozhodčí komise nezná. Tato skutečnost však neznamená, že by spory spadající do spolkové samosprávy nemohly být řešeny orgány spolku. Obecně lze jen podotknout, že § 15 přiznává členovi sdružení právo na soudní ochranu proti rozhodnutí orgánu, jestliže již podle stanov nelze podat opravný prostředek. Povinnost soudu být zdrženlivý ve věcech zásahu do

spolkové samosprávy konstatoval v minulosti i Nejvyšší soud (srov. rozhodnutí NS sp.zn. 28 Cdo 2094/2011, ze dne 12. října 2011).

V praxi se často děje, že otázky spolkové samosprávy řeší orgány spolku. Nicméně rozhodnutí vnitřních orgánů spolku pak není přiznána vykonatelnost a tato rozhodnutí nejsou exekučním titulem.

Tento stav není do budoucna žádoucí. Nový občanský zákoník vychází z principu rozšířené spolkové samosprávy. Předpokládá, že samotní členové spolku budou znát problémy spolkové samosprávy lépe, než soud. Dává se zde širší prostor k tomu, aby vnitřní problémy spolku byly řešeny orgánem (rozhodčí komisí) spolku s účinky, jako by o těchto otázkách rozhodoval soud. Cílem zákona je tak přiznat rozhodnutí rozhodčí komise sílu vykonatelného rozhodnutí, avšak za podmínek stanovených zákonem, a to především za možnosti ingerence nezávislého soudu. Právo na soudní ochranu je totiž základním právem ve smyslu čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Spornou otázkou zůstává, do jaké míry by měla být soudní ingerence široká. Je třeba najít vyvážený režim, který by zajistil promítnutí čl. 36 Listiny základních práva a svobod, avšak na druhé straně by řešení sporů spolkové samosprávy příliš nekomplikoval.

3 VYSVĚTLENÍ NEZBYTNOSTI NAVRHOVANÉ ÚPRAVY

Nezbytnost navržené úpravy vyplývá z § 267 nového občanského zákoníku. Ten předpokládá pro řízení před rozhodčí komisí spolku přijetí samostatné úpravy. Byla diskutována i otázka formy přijetí samostatné úpravy. Základní otázkou je, zda je nezbytné přijetí samostatného právního předpisu. Nabízí se možnost včlenit právní úpravu do zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Ve své podstatě se totiž jedná o zvláštní druh rozhodčího řízení. Pravomoc rozhodčí komise je totiž založena již jejím zřízením ve stanovách. Na druhou stranu, stanovy jsou zvláštním druhem smlouvy, které nemusí vždy obsahovat bezvýjimečný souhlas všech členů spolku. Zákon bez dalšího nepředpokládá, že by ke změně stanov byl nutný souhlas všech členů spolku. Principy právní úpravy jsou tak částečně odlišné principům právní úpravy rozhodčího řízení. Odlišnosti spočívají především v samotném procesu rozhodování před rozhodčí komisí spolku. Není nám ani známo, že by zahraniční právní úpravy rozhodčího řízení obsahovaly úpravu řízení podobnou tomuto.

Zařazení právní úpravy řízení před rozhodčí komisí spolku se nehodí ani do právních předpisů upravující soudní řízení. Navrhovaná právní úprava vychází z neformálnosti procesního řízení, navíc ingerence soudní je zde minimální. Předkladatel se tedy rozhodl přikročit ke zpracování samostatného zákona.

Důvodová zpráva k novému občanskému zákoníku uvádí, že zamýšleným cílem je přiznat rozhodnutí rozhodčí komise spolku vykonatelnost. Z tohoto důvodu je nezbytné upravit nejen formality týkající se řízení, včetně nezbytnosti jeho evidence, ale i otázku soudního přezkumu. Jde však především o procesní právní normy, případně normy technického charakteru, jejichž vymezení se do občanského zákoníku nehodí, neboť ten upravuje normy soukromého práva hmotného. Ambicí předkládaného zákona je tedy naplnit předpoklady vymezené v § 267 nového občanského zákoníku, které jsou popsány v důvodové zprávě.

Bez provedení příslušné změny by ustanovení § 267 zůstalo nenaplněno. To samozřejmě neznamená, že by spolek nemohl rozhodnout o vytvoření rozhodčí komise, která by měla oprávnění rozhodovat spory spolkové samosprávy vymezené ve stanovách. Použitelná by nadále zůstala úprava nového občanského zákoníku, která hovoří o složení rozhodčí komise a o podmínkách pro osoby, které jsou její členy. Nebyl by však upraven samotný proces rozhodování a rozhodnutím rozhodčí komise by nebyla přiznána vykonatelnost. V konečném

důsledku by to znamenalo nenaplnění smyslu právní úpravy, neboť strana by v případě, že by se jednalo o spor podléhající pravomoci soudu, musela exekuční titul získat u soudu.

4 ODŮVODNĚNÍ HLAVNÍCH PRINCIPŮ NAVRHOVANÉ ÚPRAVY

Cílem zákona je stanovit základní procesní úpravu pro řízení před rozhodčí komisí spolku. Principy právní úpravy jsou obdobné, jako principy rozhodčího řízení. Vychází se ze zvláštních obecných pravidel a subsidiárního použití občanského soudního řádu, jakožto základního procesního předpisu ve věcech civilního řízení sporného.

Obdobně jako zákon o rozhodčím řízení, dává návrh zákona možnost spolku upravit si procesní pravidla odlišně. Již v dnešní době existují v některých spolcích podrobné mechanismy řešící spory spolkové samosprávy. Takové praxi není důvodu bránit. Je však nutné vždy respektovat zásadu procesní rovnosti a strany musí mít plnou příležitost k uplatnění svých práv.

Zákon předpokládá vedení obligatorní evidence, kterou je seznam podaných návrhů. Do této evidence se pak budou zapisovat základní údaje o řízení. Zákon též předpokládá, že z jednání rozhodčí komise spolku se bude obligatorně pořizovat zápis. Zákon požaduje, aby rozhodčí komise spolku vydala rozhodnutí v krátké době. Navrhuje se doba 3 měsíců. Cílem má být rychlé řešení sporů spadající do spolkové samosprávy. Pokud rozhodčí komise spolku není schopna tuto svou funkci splnit, není důvodu straně sporu bránit, aby své právo uplatnila u soudu. Navržené pravidlo je však dispozitivní.

Navrhuje se stanovit i zvláštní úpravu pro doručování. Primárně se uvádí, že obligatorní náležitostí návrhu na zahájení řízení je i uvedení adresy pro doručování. Bez uvedení takové adresy, nemůže být návrh úplný. Na tuto adresu se pak bude straně primárně doručovat. Jestliže účastník sporu rozhodčí komisi žádnou adresu nesdělil, bude mu doručováno na adresu uvedenou v seznamu členů. Spolku se pak bude doručovat na adresu sídla. Tato pravidla o doručování lépe vyhovují spolkovým principům, než pravidla stanovená v občanském soudním řádu. Aplikace pravidel občanského soudního řádu o doručování by mohla způsobit potíže (např. otázka náhradního doručování, nebo doručování na adresu trvalého pobytu). Vzhledem k tomu, že zákon za okamžik skončení řízení považuje až doručení rozhodnutí ve věci samé, nic nebrání spolku, aby ve stanovách proces doručování upravil odlišně. Je však třeba dodržovat zásadu rovnosti stran.

S ohledem na skutečnost, že zákon přiznává rozhodnutí rozhodčí komise vykonatelnost, je nutné nastavit mechanismus soudního přezkumu. Na rozdíl od rozhodčího řízení se navrhuje, aby soud mohl přezkoumávat i věcnou stránku rozhodnutí (koneckonců po novele č. 19/2012 Sb. je tato možnost dána i v některých případech rozhodčího řízení).

5 HODNOCENÍ REGULACE DOPADŮ

K návrhu se neprovádí hodnocení regulace dopadů (RIA), a to na základě rozhodnutí vlády č. 941 ze dne 14. 12. 2011, kterým vláda schválila Plán legislativních prací vlády na rok 2012.

6 ZHODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Navrhovaný předpis je procesní úpravou řízení před rozhodčí komisí spolku, kterou předpokládá ustanovení § 267 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Při přípravě návrhu byla přezkoumávána efektivnost navrhovaných opatření, a to prostřednictvím konzultace se subjekty neziskového sektoru, které mají v dané oblasti zkušenosti. Mechanismy jejichž cílem je bránit potenciální korupci při rozhodování rozhodčí komise jsou v zásadě dvojího druhu. Prvním je nastavení minimálně počtu tří členů rozhodčí komise, což již plyne z nového

občanského zákoníku. Druhou oblastí je možnost přezkumu rozhodnutí komise soudem. Zde se však musí jednat o proporcionalní systém, který řízení nezformalizuje a do značné míry nezkomplikuje. Při přípravě návrhu nebyla identifikována zásadní korupční rizika. Návrh zákona se nedotýká výkonu veřejné správy.

7 ZHODNOCENÍ DOPADŮ VE VZTAHU K SOUKROMÍ A K OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Právní úprava vychází ze subsidiárního použití občanského soudního řádu. Nad rámec občanského soudního řízení se vymezuje, jako obligatorní součástí návrhu na zahájení řízení uvedení adresy pro doručování. Adresa pro doručování se však může ztotožňovat s adresou bydliště, které je v souladu s ustanovením § 79 odst. 1 osř taktéž obligatorní součástí návrhu.

Návrh zákona není v rozporu s Úmluvou o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (vyhlášené pod č. 115/2001 Sb.m. s.), směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, ani se zákonem č. 101/2000 Sb., o o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

8 PŘEDPOKLÁDANÉ DOPADY NA STÁTNÍ ROZPOČET, OSTATNÍ VEŘEJNÉ ROZPOČTY A PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ

Od návrhu zákona nelze očekávat přímé ani nepřímé dopady na státní rozpočet. Navrhovaný zákon je jen procesní úpravou provádějící ustanovení § 267 nového občanského zákoníku. Určitou úsporu státnímu rozpočtu by úprava však přinést mohla. Už jen samotné zakotvení možnosti zřídit rozhodčí komisi spolku by mohlo vést reálně k tomu, aby tak nově vznikající spolky činili. Alternativní řešení sporů by pak mohlo ulevit soudní soustavě, která by se zabývala menším množstvím sporů spolkové samosprávy.

9 SOULAD NAVRHOVANÉ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA, SE ZÁVAZKY VYPLÝVAJÍCIMI Z ČLENSTVÍ V EVROPSKÉ UNII A S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM

Navrhovaný zákon není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Návrh zákona nezajišťuje provedení žádného evropského předpisu, a tudíž není ani není v rozporu se závazky, které České republice pro ní vyplývají z členství v Evropské unii. Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh zákona není v rozporu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

10 ZHODNOCENÍ NÁVRHU VE VZTAHU K DISKRIMINACI, DOPADY DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Navrhovaná právní úprava není diskriminační. Navrhovaný zákon nemá dopad na životní prostředí.

II. Zvláštní část

K § 1:

Základním ustanovením se vymezuje působnost zákona. Občanský zákoník stanoví, že je-li zřízena rozhodčí komise spolku, rozhoduje sporné záležitosti náležející do spolkové samosprávy podle stanov. Pokud stanovy neurčují jaké věci náleží do spolkové samosprávy, rozhoduje rozhodčí komise spolku podle tohoto zákona spory mezi členem a spolkem o placení členských příspěvků a přezkoumává rozhodnutí o vyloučení člena ze spolku. Podle tohoto zákona se však nebudou rozhodovat takové spory spolkové samosprávy, o nichž by neměl pravomoc rozhodovat soud v případě, že by byla zřízena rozhodčí komise. Podle tohoto zákona se nebudou řešit takové spory, kde by neexistovalo subjektivní žalovatelné právo, nebo případy, kdy se jedná o spor, kde by jeho strany nebyly subjekty způsobilými rozhodčího nebo soudního řízení (např. stanovy mohou svěřovat do působnosti komise výklad vnitřních předpisů nebo řešení sporů mezi dvěma frakcemi spolku, které nemají právní subjektivitu). Řešení těchto sporů spadající výlučně do spolkové samosprávy se ponechává výhradně samotnému spolku bez jakékoliv ingerence zákonodárce.

K § 2:

Navrhuje se upravit zvláštní ustanovení o návrhu na zahájení řízení. Jednak se zdůrazňuje, že návrh na zahájení řízení, obdobně jako je tomu v rozhodčím řízení, má tytéž účinky jako podání žaloby k soudu. Jde především o překážku věci zahájené a o vliv na běh promlčecích lhůt. Odstavec 2 pak stanoví na jakou adresu je třeba návrh na zahájení řízení doručit. V odstavci 3 se pak oproti běžné žalobě konstuuje, že povinnou náležitostí návrhu na zahájení řízení je též adresa pro doručování písemností.

K § 3:

Jde o základní ustanovení upravující formální část procesu řízení před rozhodčí komisí spolku. Stanoví se tak povinnost vést seznam podaných návrhů a údaje, které se do něj mají zaznamenávat. Vedení seznamu podaných návrhů je důležité i pro případný následný přezkum soudem. Odstavec 2 pak stanoví důvody pro zastavení řízení.

K § 4:

Po vzoru § 15 zákona o rozhodčím řízení se zakotvuje možnost komise zkoumat svoji pravomoc po celou dobu, kdy probíhá řízení. Pokud by totiž komise neměla pravomoc rozhodnout, je tím dán důvod pro zrušení rozhodnutí komise. Odstavec 2 po vzoru § 16 zákona o rozhodčím řízení o tom, že účinky návrhu na zahájení zůstanou zachovány i pokud je žaloba, nebo návrh podán soudu, nebo jinému příslušnému orgánu do 30 dní ode dne doručení rozhodnutí komise o nedostatku pravomoci. Zachování účinků je z povahy věci přípustné jen tehdy, pokud tyto účinky stanoví i právní předpisy upravující příslušné řízení.

K § 5:

Odstavec 1 vymezuje základní procesní zásadu vedení řízení před rozhodčí komisí spolku, kterou je zásada procesní rovnosti. Přebírá se tak ustanovení § 18 zákona o rozhodčím řízení, neboť principy řízení před rozhodčí komisí spolku a rozhodčího řízení jsou obdobné. Odstavec 2 stanoví, že stanovy mohou upravit odchylná procesní pravidla. Těmito pravidly však nesmí být porušen princip procesní rovnosti. Možnost upravit si odchylná pravidla je dána pouze pro postup před rozhodčí komisí spolku. Není možné, aby například stanovy vylučovaly vedení seznamu podaných návrhů.

K § 6:

Odstavec 1 ukládá předsedovi komise povinnost svolat jednání k individuálnímu sporu v co nejdřívějším, jakmile to okolnosti umožňují. Pokud komise spor do 3 měsíců neprojedná, dává odstavec 2 možnost stranám, aby své právo uplatnily u soudu. Ani stanovy pak nemohou stranám bránit v uplatnění svého práva u soudu. Nejde totiž o postup komise.

K § 7:

Odstavec 1 stanoví především pravidlo o usnášeníšopnosti komise. Odstavec 2 a 3 pak stanoví dispozitivní pravidla. Jednak se stanoví povinnost komise pokusit se strany vést k dohodě o narovnání a jednak se stanoví pravidlo o povinnosti k náhradě účelně vynaložených nákladů na uplatnění práva ve sporu.

K § 8:

Navrhuje se upravit dispozitivní pravidla o neveřejnosti jednání a důvěrnících stran sporu. Respektují se tak principy spolkové samosprávy a skutečnost, že není v zájmu spolku, aby do řízení ve věcech spolkové samosprávy vstupovaly další osoby. Odstavec 2 upravuje další dispozitivní pravidla. Odstavec 3 pak stanoví, že pokud dojde ke změně obsazení rozhodčí komise, nemá tato skutečnost vliv na rozhodování již existujících sporů.

K § 9:

Navrhuje se zakotvit možnost komise požádat soud o provedení procesního úkonu. Ne všechny procesní úkony totiž může komise spolku vykonat. Odstavec 2 pak stanoví právo odmítnout svědeckou výpověď z důvodů, které stanoví jiné právní předpisy (např. § 126 odst. 1 osř, který je použitelný subsidiárně). Návrh též zakotvuje poučovací povinnost pro tyto případy ve shodě s výše uvedeným ustanovením osř.

K § 10:

Ustanovení zakotvuje způsoby skončení řízení. Odstavec 2 a 3 stanoví pravidla o vyhotovení rozhodnutí, zápisu o jednání a o povinnosti předsedy komise stranám sdělit důvody rozhodnutí a o povinnosti poučit strany o možnosti podat návrh na zrušení rozhodnutí k soudu.

K § 11:

Stanoví se náležitosti zápisu o jednání. Součástí zápisu o jednání by měla být i případná dohoda o narovnání, pokud byla v řízení uzavřena. V takovém případě je třeba, aby zápis také podepsaly strany.

K § 12:

Stanoví se náležitosti písemného vyhotovení rozhodnutí, které je nutno doručit stranám. Součástí rozhodnutí musí být vždy poučení o možnosti podat návrh na zrušení rozhodnutí.

K § 13:

Navrhuje se zakotvit zvláštní ustanovení o doručování rozhodnutí. Odstavec 2 pak vymezuje úpravu odchýlnou od občanského soudního řádu. Předně by se mělo doručovat na adresu uvedenou v návrhu. Povinnou náležitostí návrhu na zahájení řízení je totiž i adresa pro doručování. Stranám se též dává možnost v průběhu řízení sdělit komisi jinou adresu, na kterou má být doručováno. Sekundární adresou pro doručování je pak adresa uvedená v seznamu členů. Spolku se doručuje na adresu sídla zapsanou ve veřejném rejstříku.

K § 14:

Navrhuje se zákonem stanovit vykonatelnost rozhodnutí a okamžik, ke kterému se rozhodnutí stává vykonatelné. Vykonatelné rozhodnutí je exekučním titulem a může být vykonáno podle právních předpisů upravující výkon rozhodnutí. V případě, že se rozhodnutí týká údaje zapisovaného do seznamu členů, provede spolek na základě vykonatelného rozhodnutí zápis bez dalšího. Zákon též stanoví povinnost předsedy komise na žádost na rozhodnutí vykonatelnost vyznačit.

K § 15:

Obdobně jako u rozhodčího řízení se navrhuje zakotvit subsidiární aplikaci občanského soudního řádu.

K § 16:

Navrhuje se zakotvit přezkum rozhodnutí komise spolku soudem. Návrh na zrušení musí být podán ve lhůtě 3 měsíců k obecnému soudu spolku. Návrh zákona vymezuje náležitosti návrhu na zrušení rozhodnutí.

Varianta I počítá s nejnižší ingerencí soudu do rozhodování rozhodčí komise. Důvody uvedené v odstavci 1 se omezují pouze na přezkum podmínek řízení a řádných náležitostí procesu rozhodování a v zásadě odpovídají důvodům zmatečnosti soudního rozhodnutí. Výjimkou je ustanovení písmena g), které umožňuje zrušit rozhodnutí komise pro zjevný rozpor s veřejným pořádkem nebo dobrými mravy. Jedná se tak o omezený věcný přezkum.

Varianta II předpokládá, že kromě důvodů uvedených v odstavci 1, bude mít soud možnost v případě majetkových sporů zrušit rozhodnutí komise pro jakýkoliv rozpor se zákonem. Široká ingerence se tak soudu dává v případě majetkových sporů z toho důvodu, že rozhodnutím komise může dojít k podstatnému zásahu do majetkové sféry osob a že právo řešit majetkové spory v podobě sporů o placení členských příspěvků plyne komisi přímo ze zákona.

Varianta III předpokládá, že kromě důvodů uvedených v odstavci 1, bude mít soud možnost v případě rozhodnutí o peněžitém plnění ve výši převyšující 10 000 Kč též zrušit rozhodnutí komise pro jakýkoliv rozpor se zákonem. Limit je nastaven takovým způsobem, aby soud neměl možnost široké ingerence v bagatelních věcech. I procesní předpisy stanoví minimální rozsah soudní ochrany v bagatelních věcech.

K § 17:

Zakotvuje se obecné pravidlo, že podání žaloby k soudu na zrušení rozhodnutí komise nemá odkladný účinek na jeho vykonatelnost. Stanoví se však určité pojistky, kdy soud na návrh odložit vykonatelnost může. Jde jednak o případ, kdy by neprodleným výkonem rozhodnutí hrozila závažná újma, nebo o případ, kdy je ze žaloby možno usuzovat, že je důvodná.

K § 18:

Zakotvuje se možnost obrany proti rozhodnutí komise i pokud již byl nařízen výkon rozhodnutí. Podat návrh na zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí je možné pouze v případě závažných vad rozhodnutí. V případě varianty II a III změna spočívá pouze v odkazu na jiný odstavec. Ve variantě I se v prvním odstavci odkazuje na § 16 odst. 2 a v případě volby varianty II nebo III se bude odkazovat na § 16 odst. 3.

K § 19:

Pokud dojde ke zrušení rozhodnutí komise z důvodu, že komise neměla věc pravomoc vůbec rozhodnout, nebo usnesení nebylo přijato požadovanou většinou, anebo, i přesto, že byla komise na to upozorněna, rozhodla v nesprávném obsazení, navrhuje se pro tyto případy zákonem stanovit nemožnost v řízení před komisí pokračovat. Soud takový spor může rozhodnout sám. V ostatních případech může věc znovu projednat rozhodčí komise za předpokladu, že to navrhne některá ze stran sporu. Rozhodčí komise je vázána právním názorem soudu.

K § 20:

Navrhuje se zakotvit obecnou povinnost součinnosti komise při soudním řízení ve věcech zrušení rozhodnutí komise spolku.

K § 21:

Stanoví se místní příslušnost soudu. Příslušným je krajský soud sídla spolku.

K § 22

Navrhuje se stanovit, že zákon nabude účinnosti ve stejný okamžik jako nový občanský zákoník.